

Staatssecretaris Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming en
Jeugdcriminaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
25 april 2025

Onze referentie
6352533

Bijlage(n)
1

nota

Beantwoording VKC-verzoek over discriminatieonderzoek
Raad voor de Kinderbescherming

1. Aanleiding

Op 15 april jl. heeft de Tweede Kamer verzocht om een brief naar aanleiding van het onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut – en het bericht daarover in de media - waaruit blijkt dat het aandeel jongeren waarvoor een advies sepot door de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: RvdK) wordt uitgebracht, voor jongeren zonder migratieachtergrond hoger is dan gemiddeld. Daarnaast hebben de leden Lahlah en Westerveld op 23 april schriftelijke Kamervragen gesteld over dit onderzoek.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de conceptbrief aan de Tweede Kamer en de conceptbeantwoording van de schriftelijke Kamervragen.

3. Kernpunten

Aanleiding onderzoek

Op 9 april jl. heeft het Verwey Jonker Instituut (hierna: VJI) het rapport 'Werken aan kansengelijkheid door de Raad voor de Kinderbescherming' gepubliceerd. De RvdK heeft – als onderdeel van het beleid van de RvdK gericht op gelijke behandeling en zonder dat daarvoor een specifieke aanleiding bestond – zelf het VJI gevraagd onderzoek te doen naar mogelijke vormen van ongelijke behandeling in de dienstverlening en in de werkgeversrol. Dit vanwege het belang dat de RvdK hecht aan cultuursensitief werken voor de diverse doelgroepen waar de RvdK mee werkt.

Bevindingen onderzoek t.a.v. dienstverlening

Uit het onderzoek komt naar voren dat in de meeste adviezen die de RvdK geeft er (op basis van de cijfermatige analyse van de registratiedata) géén aanwijzingen zijn dat groepen structureel en over meerdere jaren verschillend worden behandeld, bijvoorbeeld naar herkomst, armoedeproblematiek of gezinssamenstelling.

Er zijn op twee onderdelen wel verschillen gevonden:

- 1) Er is een verschil gevonden bij de registratie van de afronding van opgelegde taakstraffen bij jongeren¹. Bij taakstraffen wordt aan jongeren met een Nederlandse achtergrond vaker het oordeel geslaagd gegeven dan bij jongeren met een migratieachtergrond of jongeren uit een gezin onder de armoedegrens.
De RvdK beoordeelt in het algemeen 79% van de uitgevoerde taakstraffen als geslaagd. VJI heeft inzichtelijk gemaakt dat het slagingspercentage bij jongeren met een migratieachtergrond of jongeren uit een gezin onder de armoedegrens in de periode 2018-2023 consequent lager ligt dan het algemene gemiddelde. Hoewel 75% van de jongeren met een migratieachtergrond en/of jongeren uit een gezin onder de armoedegrens hun taakstraf succesvol uitvoert, is dit significant lager dan het gemiddelde van 79%. Naar de oorzaak van het verschil in beoordeling – en of ongelijke behandeling hierbij een rol speelt – zijn geen conclusies te trekken. Daarom gaat de RvdK het cliëntdeel van het onderzoek op dit punt verdiepen.
- 2) Ook is er een klein verschil te zien in het aandeel jeugdstrafzaken waarin de RvdK aan het OM geen verdere strafoplegging adviseert (advies sepot)². In het algemeen geldt dat de RvdK vanuit pedagogisch oogpunt zeer terughoudend is met het advies sepot, en het advies sepot maar in 3 tot 5% van het totaal aantal strafadviezen wordt gegeven. Het aandeel advies sepot dat wordt uitgebracht voor jongeren met een Nederlandse achtergrond is door de jaren heen iets hoger dan voor jongeren met een migratieachtergrond, maar dat verschil is niet (statistisch) significant. Dat is het wel als vergeleken wordt met jongeren uit de klassieke herkomstlanden (zoals Suriname, Antillen, Turkije en Marokko), en dan zijn de percentages respectievelijk 5% versus 2%. Deze resultaten bieden echter nog geen inzicht in de mogelijke oorzaken van deze verschillen en of ongelijke behandeling hierbij een rol speelt.

Bevindingen onderzoek t.a.v. werkgeversdeel

VJI heeft tevens onderzoek gedaan naar discriminatie met betrekking tot de werkgeversrol van de RvdK. Hierbij blijkt (kortgezegd) dat van de 600 mensen die de vragenlijst hebben ingevuld er 10% het afgelopen jaar binnen de organisatie discriminatie heeft ervaren, vooral op herkomst en etniciteit, en iets meer dan de helft een vorm van ongewenst gedrag heeft ondervonden. Respondenten met een niet-Europese migratieachtergrond, een beperking of chronische ziekte geven vaker aan dat zij discriminatie en ongewenst gedrag ervaren. De resultaten zijn vergelijkbaar met recente onderzoeken bij andere (overheids)organisaties.

Vervolgstappen

VJI beveelt – ten aanzien van de dienstverlening – aan om:

¹ De RvdK is verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van taakstraffen die zijn opgelegd door het OM of de rechter. De taakstrafcoördinator besluit over de positieve afsluiting dan wel negatieve terugmelding en voert daarover met de jongere het eindgesprek.

² De RvdK kan eventueel een onvoorwaardelijk (beleids)sepot adviseren. Daartoe kan de RvdK besluiten indien uit het onderzoek omstandigheden naar voren komen die maken dat een strafrechtelijke afdoening geen pedagogische meerwaarde heeft. Overleg met OM is dan aangewezen. De RvdK adviseert niet over al dan niet bewezenverklaring van het feit waarvan de jongere wordt verdacht.

- 1) De oorzaken van verschillen in uitkomsten te onderzoeken, vooral bij taakstraffen;
- 2) Trainingen te implementeren om bias te verminderen en te voorkomen;
- 3) Sociale normen te versterken tegen ongelijke behandeling en te zorgen voor verantwoording door leidinggevendenden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming en
Jeugdcriminaliteit

Deze cijfermatige analyse biedt nog geen inzicht in de mogelijke oorzaken van deze verschillen en of ongelijke behandeling hierbij een rol speelt. Daarom gaat de RvdK voor de onderdelen taakstraffen en advies sepot de Discriminatietoets publieke dienstverlening inzetten. Dit is een instrument, ontwikkeld door de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme, waarmee overheidsorganisaties zelf risico's op discriminatie in hun dienstverlening kunnen opsporen en vervolgens aanpakken. De RvdK zal vóór de zomer de voorbereidingen voor deze Discriminatietoets starten, te beginnen met het proces taakstraffen. Gesprekken met mensen die mogelijk discriminatie hebben ervaren vormen een belangrijke pijler van deze toets. Ook de (oud-)cliënten die zich eerder bij het Verwey-Jonker hadden gemeld worden uitgenodigd om hun ervaringen te delen.

Datum
25 april 2025

Onze referentie
6352533

In de beantwoording van dit VKC-verzoek zegt u toe de Kamer t.z.t. te informeren over de uitkomsten van deze Discriminatietoets.

Verder werkt de RvdK aan goede omgangsvormen met elkaar en cultuursensitief werken voor zijn diverse doelgroep. Daarnaast zijn er al verschillende ontwikkelingen, zo is er al aandacht in het inwerktraject voor nieuwe medewerkers, in het ontwikkelprogramma voor de directie en het management en in het kader van werving van nieuwe medewerkers.

4. Politieke context

Eerder heeft lid Bruyning schriftelijke Kamervragen gesteld (dd 6 september 2024 en dd 24 februari 2025) en heeft lid Abassi een mondelinge vraag (dd 14 april 2025) aangekondigd, die niet is doorgegaan.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.